

tým októbrom. Preto ešte raz prosím a úctive žiadam všetky veci podrobne a prísne vyšetriť a som presvedčený, že sa na 100% dokáže moja nevina.

(vlastnoručný podpis Falátha)

Archív ministerstva vnútra Českej republiky (na Struze), H 533, 10 – P – 15/2.³⁸

IV. 4. 3. Deportácie a tábory v „krajine nikoho“ na slovensko-maďarských hraniciach

Dokument 121

Poverenie Ústrednej kancelárie autonómnych ortodoxných žid. náboženských obcí na Slovensku z 15. 11. 1938 pre H.Schwarz, aby vyjednával so štátnymi orgánmi o Židoch v tábore v Miloslavove.

Ústredná kancelária
autonómnych orthodoxných žid. náboženských obcí na Slovensku
v Bratislave, Zochová 14³⁹

Číslo:3702/938.

BRATISLAVA dňa 15. XI. 1938

Predmet:

Ct. pán Henrich Schwarz, hl. tajomník v Bratislave.

Týmto poverujeme Vás, aby ste menom Ústrednej kancelárie autonómnej ortodoxnej židovskej konfesie na Slovensku v Bratislave vyjednávali s príslušnými úradmi a vrchnosťami v záujme tých bezštátnych židovských osôb, ktoré boli vypovedané z Bratislavy a ktoré sa teraz nachodia na poliach pri Mischdorfe⁴⁰ na území Slovenskej krajiny⁴¹.

tajomník.-
(nečitateľný podpis)

Za ústrednú k a n c e l á r i u :
predseda.-
(nečitateľný podpis)⁴²

³⁸ Časť dokumentu sa nachádza aj v Archíve Múzea SNP v Banskej Bystrici, fond VIII, kartón 8, pr. č. 36/64, sig. B/6 Nemci.

³⁹ Ulica Zochova 14 je dopísaná rukou. Pod hlavičkou sa nachádza aj rukou dopísané telefónne číslo 451 167.

⁴⁰ Nemecký názor pre obec Miloslavov, kde sa nachádzal tábor na slovensko-maďarských hraniciach.

⁴¹ Armáda povolila 24. 11. 1938 H. Schwarzovi navštíviť tábor v Miloslavove. ŠOKA Pezinok (so sídlom v Modre), fond Styčný dôstojník Bratislava 1938-39, kartón 1, č.j.36.

⁴² Pod textom je pečiatka Ústredná kancelária autonómnych orthodoxných žid. náboženských obcí na Slovensku

ŠOKA Pezinok (so sídlom v Modre), fond Styčný dôstojník Bratislava 1938-39, kartón 1, č. j. 36.

Dokument 122

Hlásenie styčného dôstojníka v Sereďi mjr. J. Turanca z 24. a 25. 11. 1938 o situácii Židov v tábore na hranici.

Okresný úrad v Sereďi, styčný dôstojník.

Číslo: J.

Hlásenie zo dňa 24. a 25. XI.1938.:

1./⁴³

1./ Včera dňa 24. XI. 1938 musel som zakročovať u styčného dôstojníka maďarského, aby nám Maďari neposielali ilegálnou cestou židov z Maďarska na naše územie, ktorých sme nútený opäť zaslať zpiatky. Tento apel sa stal pri prítomnosti okresného náčelníka sereďského /:zástupca Dr. Salát:/ na demarkačnej čiare u Dlhej nad Váhom. Z maďarskej strany bol prítomný pplk. od HB. Bochesa Todor.

Menovaný maďarský styčný dôstojník žiadal nás, aby sme zriadili nasledujúce:

a./ neodosielať do Maďarska židov, či už príslušníkov do Maďarska, alebo príslušníkov našich, taktiež učinia i oni.

b./ dostaviť sa k žel. závorom dňa 26. XI. 1938⁴⁴ u Veľkého Kéru⁴⁵ spoločne styčný dôstojník z Nitry a zo Sereďu a oba okresní náčelníci týchto miest ohľadne definitívneho dohovoru otázky v ad a./ uvedenej⁴⁶.

Zástupca okresného náčelníka v Sereďu súhlasil s týmto postupom a na môj návrh sdělil maď. styčnému dôstojníkovi, že keby táto dočasná dohoda nebola dodržaná zo strany Maďarov a ďalej by nám ilegálnym spôsobom posielali Židov na naše územie, že takýchto Židov by sme museli ihneď vrátiť na ich územie zpäť.

Konečné usnesenie v tejto veci padne dňa 26. XI. 1938 na demarkačnej čiare u V. Kéru a to vo smyslu telefonogramu zaslaného okresnému úradu v Sereďu, ktorý znie:

⁴³ Nasledujú dva riadky o kolonistoch, ktoré sú rukou prečiarknuté.

⁴⁴ Okresný náčelník zo Sereďe toto tiež 24. 11. 1938 oznámil Prezidiu krajinského úradu v Bratislave. SNA, fond KÚ – P, kartón 309, bez čísla.

⁴⁵ Maďarský názor pre obec Veľký Kýr.

⁴⁶ Bližšie pozri dok. 124.

„Prezídium krajinského úradu vydal tento rozkaz dňa 24. XI. 1938 o 17. ho. 30 minút.

Okresné úrady tých Židov, ktorí sa môžu preukázať, že sú príslušní na Slovensku môžu byť prepustení. Príslušnosť sa preukáže cestovnými pasmi alebo osvedčením o štátnom občianstve⁴⁷.

Tí Židia, ktorí sú príslušní na Podkarpatskú Rus, alebo do Poľska nemajú sa prijímať, ale maďarské úrady majú ich odovzdať priamo buď na Podkarpatskú Rus, alebo keď sú Poliaci do Poľska. Židia z Čiech a Moravy majú byť odovzdaní tiež na hraniciach svojich krajín.

O tom pri porade 26. XI. 1938 má byť upovedomený zástupca okresného úradu v Nitre.“

Prosím, aby veliteľstvo „Rafael“ s okamžitou platnosťou vydalo potrebný rozkaz podriadeným jednotkám, jak treba postupovať na základe nariadenia krajinského úradu, vo veci Židov, ktorých maďarské úrady posielajú cez demarkačnú čiaru na naše územie.

Prosím aby o tejto veci boli vyrozumené i susedné veliteľstvá a veliteľstvo „Jaroslav“.

(...)

Styčný dôstojník v Seredu
Mjr. Turanec⁴⁸

ŠOKA Pezinok (so sídlom v Modre), fond Styčný dôstojník Bratislava, kartón 1, spis č.j.41/1938⁴⁹.

Dokument 123

Hlásenie styčného dôstojníka úseku Bratislava – pluk. A. Šlejmara veliteľstvu Rafael v Trnave z 26.11.1938 o Židoch na slovensko-maďarskej hranici.

Styčný dôstojník úseku Bratislava
Č.j. 44/1938

Bratislave, 26. listopad 1938

Veliteľství Rafael Trnava.

⁴⁷ Podobný dokument existuje aj v civilnej sfére z okresu Sereď: „Dňa 24. novembra 1938 o 17. hod. 28 min. bolo podpísaným na pokyn p. hl. komisára Dr. Klinovského, okresnému náčelníkovi v Seredi sdelené, že židov, ktorí sa preukážu, že sú príslušní na Slovensko (cestovným pasom, osvedčením o št. občianstve, domovým listom) možno vpustiť na územie Slovenska. Židov príslušných do Poľska, do Čiech alebo do Podkarpatskej Rusi možno zaslať len do týchto krajín.“ SNA, fond Krajinský úrad – Prezídium, kartón 309, bez čísla.

⁴⁸ Jozef Turanec (1892-1957), dôstojník z povolania. Za slovenského štátu generál.

⁴⁹ Podobný text sa nachádza aj v hlásení veliteľstva Jaroslav so sídlom v Banskej Bystrici z 27.11.1938. Vojenský historický archív Trnava, fond 55-18-3/č. j. 5414 taj./2 odd. 1938.